

ספר הזוהר

מהתנא האלוכי

רבי שמעון בר יוחאי זיע"א

ספר זוהר תורה

הוא לקוט גדול ונפלא מכל ספרי הזוהר,
כל המאמרים השייכים לכל פרשה ופרשה עם לשון הקודש,
בקה יוכל כל אחד ללמוד הפרשה ולהבין הפסוקים עם מדרשי הזוהר,
בפרט בשבת קודש שהוא זמן המיוחד ללמוד הזוהר הקדוש,
ובזמן קצר כ-7 דקות ביום ילמד הפרשה עם מתיקות הזוהר,
"ספר הזוהר אפילו בקריאה לבד יש בו מוח לעשות נסים" (הנהגות הרמ"ז דף קעה:)

פרשת בהעלתך

"דף היומי"

מסדר ומחולק כפי ימות השבוע

בספרא דא יפקו מן גלותא ברחמי

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמי

יצא לאור ע"י מפעל הזוהר העולמי, עיה"ק בית שמש תובב"א
חודש סיון שנת תשע"ד לפ"ק

רבי שלום יהודה גראס שליט"א
 האדמו"ר מהאלמין
 חיבר למעלה מאלף ספרים
 על כל מקצועות התורה

סניף בת ים
 רחוב בר יהודה 50
 בת ים יצ"ו ארץ ישראל
 טל: 0527651911

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

מכתב בעל הסולם:

יודעת נאלמנה, ששצין לא
 היה לזמן האר"י ז"ל עז
 היום הזה, לי שביין את
 שטת האר"י ז"ל, ע"א שורשו
 וכי והנה ברצון העליון
 יתי, צייתי לעיבור נשמת האר"י ז"ל, לא לפני העשי
 הטובים, אלא ברצון עליון, שנשגב גם לפני ע"מ,י
 אורה נבחרתי אנכי אנשמה נפלאה זו, שלא בכה
 בה אצב לעת פטירתו עז היום, ולא אובא אהאריק
 בענין זה לפני שאין צרכי בזה אצבר בנפלאות".

(מרן בעל "הסולם" זי"ע במכתב משנת תרפ"ו)

תוכן הענינים

השופר..... יז
 חנים הוא ללא ברכה כדי להפיק טוב בעולם נדרש אדם לקבל עליו עול מלכות שמיים בתחילה עבדים פטורין מעול מלכות ולכן פטורין מהמצוות ולפיכך היו אוכלים ישראל במצרים חנם..... יט
 מה זרעו של גד נטלו חלקם בארץ אחרת, כך המן היה שורה על ישראל מוחץ לארץ הקדושה..... יט
 המן שירד לישראל במדבר היה מטל עליון, וכשהיה יורד היה מאיר בכל העולמות..... יט
 טרם שנתן הקב"ה תורה לישראל, היה מבחין בין אותם בני אמונה ובין הרשעים ע"י אופן לקיטת המן..... כא
 משה היה עניו מכל אדם, והיה מוכן למסור נפשו למיתה למען ישראל..... כב
 משה ידע שהוא ימות ולא יכנס לארץ..... כב
 כנר הזה שמדליקין ממנו הרבה נרות..... כה
 ענין חלומות - לצדיקי אמת החלום כולו אמת ולשאר בני העולם החלום מעורב בשקר ואמת..... כה
 אסור לספר חלום אלא למי שאהבו, שיפרש אותו לטוב כי פתרון החלום הולך אחר הדיבור..... כה
 בזמן השינה אין כל נשמה ונשמה זוכה לעלות לשוטט ולראות בכבוד אדונו אלא כפי מעשיו כך נשמתו עולה..... כו
 החלום הוא אחד שישם מהנבואה כשהיתה נבואה היו משתמשים בבת קול, מאחר שפסקה הנבואה ופסק בת הקול, אנשים משתמשים אלא בחלום שהיא מדרגה השישית מלמטה..... כז
 כל חלום מעורב בחלקו מדברי כזב ומדברי אמת ולכן כל החלומות שבעולם הולכים אחר פתרון הפה..... כז
 כל הנביאים התגלה להם הקב"ה מרחוק, מאספקלריה (מראה) שאינה מאירה, לעומת משה שזכה להתגלות מקרוב, מאספקלריה המאירה..... כח
 "ביד נביאים אדמה" הקב"ה הוא בלי שום צורה ודמות, אבל במלכותו מטה הוא נתפס כפי המראה והדמיון..... כח
 משה היה מאריך בתפילתו בשביל ישראל אבל על מחלת אחותו לא האריך בה ואמר "אל נא רפא נא לה"..... כט
 בכל מקום רוצה הקב"ה בכבודו של צדיקים יותר מבכבודו לעתיד לבוא עתיד הקב"ה לתבוע עלבון ישראל מן האומות..... כט

כאשר הכהן מדליק הנרות ומקריב הקטורת למטה אזי מאירים הנרות למעלה ונקשר הכל ביחד ושמחה בכל העולמות..... ה
 שתי העבודות הכהן של שמן וקטורת גורמים לקבלת שפע וברכה מהעליונים..... ה
 מעשה המנורה למטה היה נצרך בגלל שתקונה נעשה ע"י אהרון..... ו
 הלויים באים מצד הגבורה והדין, ולכן אסור עליהם לגדל שיער כי בכך מגבירים הדין בעולם..... ו
 כדי להטיר הלויים נצרכים להעביר תער על כל בשרם, להעביר השערות משורשם ובכך יתבטלו הדינים התחתונים מהשתלשלותם..... ו
 כהן שהוא מידת החסד העליון מניף את הלוי שהוא בחינת דין וגבורה ובכך ממתיק ומשקט הדין בעולם..... ט
 כל מי שצריך לשבח לקב"ה בקולו - צריך שיהיה לו קול נעים לשומעים אותו, ועל זה צריכים להקפיד הלויים... ט
 מצוה של פסח היא לדורי דורות ולא רק לדור של יוצאי מצרים..... י
 כל מעשה טוב למטה מעורר ועושה כנגדו תיקון למעלה..... י
 אדם שמתמא מטמאין אותו מלמעלה ולכן מתרחק מהקדושה ואדם המטיר עצמו מטהרין לו כדוגמת פסח שני..... י
 מצוה לעשות פסח שני לאותן שלא יכלו, היות והשכינה עדיין מאירה בכתרה ל' יום מהיום שנגאלו ישראל בפסח..... יג
 בכל זמן הקמת המשכן, הוא יום שמחה לכל ואורות עליונים מאירים לכולם..... יג
 ההבדל בין משכן לבית המשכן הוא במעט צורות, ופעולות ונע ממקום למקום, בית הוא כבית המקדש מדור של מנוחת עולמים בכל אותן המרכבות, הצורות והפעולות והכל בסוד של מעלה..... יג
 השכינה שומרת לאותם השומרים שבתות וימים טובים ולכן לא זוהר שכינה מישראל לאותן שומרים..... יד
 החצוצרות נועדו לשבר הדינים ולהכניעם ותקעו בהן בימי שמחה מועדים וראשי חודשים שתי חצוצרות הם מזומנים לשבר הדינים ולהכניע אותם, ולכן הם מכסף..... טו
 ביום הדין ראש השנה הכלי נשק לישראל נגד המשטין הוא

פרשת בהעלותך

זוהר פרשת בהעלותך (קמט.)

כאשר הכהן מדליק הנרות ומקריב הקטורת למטה אזי מאירים הנרות למעלה ונקשר הכל ביחד ושמחה בכל העולמות

דבר אל אהרן ואמרת אליו בהעלתך את הנרות וגו'. אמר רבי אבא בוא וראה בשעה שהכהן נתכוון להדליק הנרות למטה, והיה מקריב קטורת הסמים באותה השעה, אז נרות העליונים מאירים ונתקשר הכל ביחד, ושמחה וששון נמצא בכל העולמות, זה שכתוב (משלי כ"ז) שמן וקטרת ישמח לב, ועל כן בהעלתך את הנרות וגו'^[א].

זוהר פרשת בהעלותך (קנ ע"א)

שתי העבודות הכהן של שמן וקטורת גורמים לקבלת שפע וברכה מהעליונים רבי יוסי אמר בהעלתך ממש בהדלקותך^[ב] שהרי כאחד נעשה על ידי הכהן שתי העבודות שהן קשר אחד, ואיזו הן, שמן וקטרת, ככתוב שמן וקטרת ישמח לב, שכתוב (שמות ל') והקטיר עליו אהרן קטרת סמים בבקר בבקר בהטיבו את הנרות יקטירנה, וכתבו ובהעלות אהרן את הנרות בין הערבים יקטירנה, למה כתבו כאן בהטיבו, ולמה כתבו שם ובהעלות, אמר רבי יהודה הכל ענין אחד, רבי יוסי אמר בהטיבו, כמו שכתוב כי טובים דודיך מיין, טובים, שובעי יין, כמו שכתוב (ירמי' מ"ד) ונשבע לחם ונהיה טובים, רבי יהודה אמר הטבה ממש, כמו שכתוב (משלי ט"ו) וטוב לב משתה תמיד, ובהעלות, שהרי בזמן שיונקים ונשבעים מן שפע הבינה, אז נתעלין בעלוי, וברכות נמצאות בכלן ושמחה בכל, ועל כן כתבו ובהעלות, רבי אחא אמר בשעה שעומק הכל מאיר בהבינה, ונחל השפע נמשך בדרך שיר להקשות לכל, אז כתוב בהטיבו ובהעלות, בהטיבו, לפי שהרי מעומק הכל יוצאין, ובהעלות, לפי שבאים מצד העליון שהוא עומק הכל שנקרא מחשבה, והכל ענין אחד, ואז ננסת ישראל מתברכת, וברכות נמצאו בכל העולמות.

זוהר פרשת בהעלותך (קנ ע"א)

א. כונתו לתרץ לשון הכתוב אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות, שהיצ"ל יאירו ששת הנרות, אלא הכונה שאל מול פני המנורה שלמטה יאירו שבעת הנרות שלמעלה, היינו הז' ספירות. **ב.** מתרץ בזה למה נכתבה הדלקה בלשון העלאה, שהוא משום שבשעת הדלקת המנורה הי' ממש

זוהר פרשת בהעלותך (קנא ע"א)

מעשה המנורה למטה היה נצרך בגלל שתיקונה נעשה ע"י אהרון

זוהר מעשה המנורה וגו'. אמר רבי אלעזר פרשה זו כבר נאמרה מעשה המנורה ותיקוניה וכל אשר בה, למה נכתבה כאן פעם שנית, אלא כיון שהנשיאים הקריבו קרבנות המזבח, וכל התיקון שהי' ראוי לו, בא עתה הכתוב לספר מעשה המנורה שהתיקון שלה נעשה ע"י אהרון, שהרי למעלה המנורה וכל הנרות שלה על ידי אהרון היו כלם מאירים, בוא וראה שהמזבח שנים עשר נשיאים היו לחנכו ולתקן לו, והרי ביארו ששנים עשר נשיאים היו לארבעה צדדים עם ד' דגלים, וכל השנים עשר כלם כדמיון שלמעלה, והמנורה בשבעה נרותיה נצטוו להדליק על ידי הכהן, הכל כדמיון שלמעלה, המנורה לאות היתה קיימת^[ג] ובנס נעשית, והרי כך ביארו במעשה המנורה, ומזבח הפנימי והמנורה עמדו ביחד לשמחת הכל, שכתבו שמן וקטרת ישמח לב.. ועל כן לא נקרב הקטרת אלא בשעה ששמן הי' נמצא^[ד].

זוהר פרשת בהעלותך (קנא ע"ב)

הלויים באים מצד הגבורה והדין, ולכן אסור עליהם לגדל שיער כי בכך מגבירים הדין בעולם

קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אותם. הרי ביארו שנצרך לטהר אותם ולהמשיכם שיתקשרו בשורשם, לפי שהם בבחינת זרוע השמאלית וצד הדין, וכל מי שבא מצד הדין צריך שלא לגדל השערות, משום שמרבה דין בעולם, ועל כן האשה כדמיון זה תזוהר שלא תגלה שערותיה לחוץ, וצריכה לחפוף ראשה ולכסות שערותיה, וזה כבר נתבאר, ואז מתברכים כל אלה הבאים מצד הדין, ועל כן בלויים כתבו וכה תעשה להם לטהרם וגו' והעבירו תער וגו', ונדרש שהלויים אין להם עליה לשורשם עד שיניף אותם הכהן, לפי שבחינת הימין מנהל תמיד לבחינת השמאל^[ה].

זוהר פרשת תזריע (מח ע"ב)

כדי להטהר הלויים נצרכים להעביר תער על כל בשרם,

להעביר השערות משורשם ובכך יתבטלו הדינים התחתונים מהשתלשלותם

וכה תעשה להם לטהרם וגו' והעבירו תער על כל בשרם וגו'. אמר רבי שמעון בוא וראה כל מי שהוא מצד הדין ודינים מתדבקים בו, לא יטהר עד שיעביר מעליו השערות, וכשיעביר מעליו השערות יטהר ויומתק, ובוא וראה שהרי הלויים שבאו מזה צד הדין לא נטהרו עד שהעבירו מעליהם השערות, שכתוב וכה תעשה להם לטהרם וגו' והעבירו תער

זוהר פרשת תזריע (מח ע"ב) עבודת ההעלאה שהיא להעלות ענן הקטרת. ה. היינו שהכהן שהוא ג. היינו נר המערבי שהיה לכל העולם פירוש עבודת השמן שהשכינה שם שורה. ד. פירוש עבודת השמן עבודת הדלקת המנורה. ה. היינו שהכהן שהוא בחינת חסד זרוע הימין ינהל את הלוי שהוא בחינת גבורה זרוע שמאל.

על כל בשרם, וכדי להמתיקם יותר, צריך הכהן שבא מצד חסד העליון להניף אותם, שכתבו והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה'. ולמדנו למה כתוב בתער ולא במספרים, אלא משום להעביר השערות בשרשם, ויתבטלו מהם דינים התחתונים מהשתלשלותם, ולזמן שיטיבו המעשים למטה עתיד הקב"ה אותן השערות להעבירם ולמרטם, כדי שלא יצמחו ויגדלו, כמו שכתוב ואיש כי ימרט ראשו.

זוהר פרשת בהעלותך (קנא: - תוספת)

כהן שהוא מידת החסד העליון מניף את הלוי שהוא בחינת דין וגבורה ובכך ממתיק ומשקיט הדין בעולם

והניף אהרן את הלויים תנופה לפני ה'. רבי יהודה שאל לרבי אבא למה היה הכהן מניף את הלויים, אמר ליה משל למה הדבר דומה, לתינוק כשהוא בוכה וכועס, מה עושים כדי לפייסו, אמר ליה רבי יהודה מניפין אותו ומנענעים אותו כדי להשתיקו, אמר ליה רבי אבא, יהודה יהודה, דבר זה בא לידך ולא חקרת בו, הלא ישמעו אזניך מה שפיך מדבר, כך היא מדת הגבורה, כועסת ורוגזת, שכתוב (בראשית מ"ט) שמעון ולוי אחים כלי חמס מכורותיהם, וכתוב ארור אפם כי עז ועברתם כי קשתה, לפי שהם מתגברים ומתקשים באפם ועברתם לצאת לעשות דין, לכלות ולהכרית בני העולם, ואז הכהן שהוא החסד העליון מניף אותו הצד של הלויים, שהיא מדת הגבורה כדי לשכך ולהשקיט רוגזה וכעסה, וכדי שישתברו השערות מכל השתלשלותן ולא יתגברו ולא יתחזקו, כדמיון זה הוא הכהן שהניף את הלויים תנופה, בשביל להשקיט צד הגבורה שלהם, כדי שלא יתעורר הדין בעולם.

זוהר פרשת בהעלותך (קנא ע"ב)

כל מי שצריך לשבח לקב"ה בקולו - צריך שיהיה לו קול נעים לשומעים אותו, ועל זה צריכים להקפיד הלויים

זאת אשר ללויים. אמר רבי שמעון בוא וראה הלוי בן כ"ה שנים עולה למקומו ונתעטר לעבוד, וכ"ה שנה יעבוד עד שעולה למדרגה של חמשים, כשעולה למדרגה זו של חמשים שנה ולהלאה יורד מן תגבורת האש שבו, וכיון שהאש והחמימות נתקרר הרי הוא פוגם למקום ההוא שנתקשר בו, ועוד שהקול זמרה שלו אין מתקשר עמו כל כך, והקול נצרך שלא יהי פגום, אלא שנצרך להתגבר, שהרי במקום תוקף הדין הוא עומד ולא בחולשות, ולפיכך צריך שלא יפגום מקום ההוא שנתקשר בו, שהוא תוקף הדין ולא חולשות, ועל כן לא נצרך להראות חולשות כלל בכל הצדדים.

זוהר פרשת ויחי (רמט)

**מכאן למדנו, כל מי שצריך לשבח להקב"ה בקולו, צריך שיהי לו קול נעים שיומתק
לאחרים השומעים לו, ואם לאו לא יעמוד להרים קולו, בוא וראה הלויים שבאים**

מצד זה, כתוב בהו ומבן חמשים שנה יושב מצבא העבודה וגו', מה הטעם, לפי שקולו נמוך ולא יומתק לאזנים כשאר חבריו, אז מעבירים לו מצבא העבודה הזאת, מאותן חילות שלמעלה העומדים לנגן אצל העבודה הזאת ולכבד שם הקדוש כראוי לו, שיש חילות ומחנות למעלה כמו שיש חילות ומחנות אצל התחתונים, לשבח שם הקדוש ולזמר לו, ובשביל זה ישוב מצבא העבודה.

זוהר פרשת בהעלותך (קנא ע"ב)

מצוה של פסח היא לדורי דורות ולא רק לדור של יוצאי מצרים

וידבר ה' אל משה במדבר סיני וגו'. אמר רבי אבא מה הטעם שהזהירם כאן על הפסח, והרי זאת נאמר להם במצרים, אלא שאז בשנה השנית היה, שישראל חשבו שהפסח אינו נוהג אלא במצרים, וכיון שעשו אותו פעם אחת במצרים חשבו שאין נצרך יותר, בא הקב"ה והזהירם עליו, שלא יחשבו שהרי כבר עבר זמנו במצרים, ואין נצרך יותר, לפיכך נאמר במדבר סיני בשנה השנית, **לתקן להם מצוה זו לדורי דורות**, ואע"פ שהיה מזהיר להם במצרים, עתה ציוה להם פעם אחר, במקום ההוא שכל מצות התורה בו נתנו, לפיכך כתוב בשנה השנית, מהו בשנה השנית בחדש הראשון, אלא **סוד עליון הוא הן שנה והן חודש**, מה בין זה לזה, **חודש זה רמז על מדת המלכות, שנה רמז על התפארת המאיר למלכות**, וכך היה בזמן שכל מצות התורה נמסרו בו לישראל.

זוהר פרשת בהעלותך (קנב ע"א)

כל מעשה טוב למטה מעורר ועושה כנגדו תיקון למעלה

ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו. מהו ויעשו^[1] אמר רבי יוסי הרי אמרו כל מי שמראה מעשה טוב למטה כראוי, כאילו עשה תיקון זה למעלה, שהרי בשבילו נתעורר למעלה ענין ההוא, כביכול כאילו עשה שם תיקון זה.

זוהר פרשת בהעלותך (קנב ע"ב)

אדם שמטמא מטמאין אותו מלמעלה ולכן מתרחק מהקדושה ואדם המטהר עצמו מטהרין לו כדוגמת פסח שני

איש איש כי יהיה טמא לנפש או בדרך רחוקה וגו', איש איש שני פעמים למה, אלא איש שהוא איש והוא ראוי לקבל נשמה עליונה, והוא פגום עצמו שלא תשרה עליו

¹ זיו הזוהר

השכינה, מה הטעם, בשביל שהוא הגורם, על שהיה מטמא עצמו, והיינו איש איש, איש שהי' ראוי להיות איש, כי יהיה טמא לנפש, שהוא טימא את עצמו שלא תשרה עליו קדושה העליונה, או בדרך רחוקה, זה הוא אחד מעשרה מקומות שהם מנוקדים בתורה, וכלם באים להראות איזה ענין, מהו בדרך רחוקה, לפי שהאדם כשהוא מטמא עצמו מטמאין אותו מלמעלה, וכיון שמתמאין אותו מלמעלה הרי הוא בדרך רחוקה, ממקום שהוא ומאותו הדרך שזרע ישראל דבוקים בו, והוא בדרך רחוקה נדבק, שנתרחק מלקרב לכם ולהתקשר בכם כמו שאתם נקשרים, אמר רבי יצחק והרי כתיב כי יהי' טמא לנפש או בדרך רחוקה, שנראה שני ענינים, ממשמעות שכתוב או, אמר רבי יוסי כאן קודם שטמאו אותו, כאן לאחר שטמאו אותו^[ז] ומשמע שאפילו או זה או זה לא תשרה עליו קדושה שלמעלה, ולא יעשו הפסח בזמן שישראל עושים אותו, ואם תאמר הרי בירח שני עושה פסח, אבל האמת שאם אין מתקן עצמו לא כלום אבל כיון שנטהר ותיקן עצמו, הרי לזה מועיל חודש השני לעשות בו הפסח^[ח] מכאן שכל אדם המטהר עצמו מטהרין לו, ואפשר תאמר שבמדבר העליונה יתירה עומר העושה פסח בחודש השני, אינו כן, שהרי ישראל זרע קודש שעושים הפסח בזמנו משיגים הירח והשמש ביחד^[ט] ומי שמשיג היסוד לראשונה הוא משיג כל הבנין, איזה יסוד, אל תאמר שזה יסוד העליון של צדיק העולם^[י] אלא שזהו יסוד של אבן הטובה, שעלי' כתוב (תהלים ק"ח) אבן מאסו הבנים היתה לראש פנה, והיינו האבן ששוכן עליה מי ששורה, אמר רבי יהודה ודאי שמשיג הכל אפילו בחודש השני, אבל לא כזה שעושה הפסח בזמנו, מה הטעם, זה שעושה הפסח בזמנו עולה ומשיג מלמטה למעלה, ואינו יורד, לפי שמעלין בקודש ואין מורידין, וזה שעושה לאחר זמנו, יורד בהשגתו מלמעלה למטה, לכן שוים בכל, ואינם שוים לגמרי, שזה עולה ואינו יורד, וזה יורד ואינו עולה, לפיכך מי שמקריב הפסח בזמנו שבח יותר יש לו, אשריהם ישראל שזוכין בכל, שזוכין בתורה, וכל מי שזוכה בתורה זוכה להשגת שם הקדוש, אשריהם ישראל בעולם הזה ובעולם הבא.

זיו הזוהר

עלמא דכורא לכן אמר שהעושה הפסח בזמנו בניסן הוא יכול להשיג הארת הירח והשמש שני העולמות. המקבל והמשפיע ביחד. י. כי ספירה שניה מתתא לעילא נקראת בשם יסוד שהוא הכח המעביר השפע מעלמא דכורא להמלכות. לכן יבאר שאין כאן הכונה על מדה השניה הנקראת יסוד צדיק אלא הכונה על ספירה הראשונה שמלמטה שהיא ספירת מלכות שנקראת יסוד אבן הטובה ושעל ידה משיג גם הספירה שעלי' שנקראת יסוד. משא"כ העושה פסח שני בחודש השני שבו היא ההתגלות של ספירה שניה ספירת היסוד. אף שגם הוא משיג הכל אבל אין זה דרך הטוב. משום דמעלין בקודש ואין מורידין.

ז. פירוש קודם שטמאו אותו מלמעלה נקרא רק בשם טמא לנפש. ואחר שטמאו לו מלמעלה נקרא שהוא בדרך רחוקה. ח. שלא תעלה בידו לעשות פסח שני אם לא יתקן עצמו כראוי. ט. הנה מדת מלכות עלמא דנוקבא כיון שהיא המקבלת השפע להשפיע לארץ הגשמית באמצעות השכינה נמשלת ללבנה. כיון שהלבנה היא המאור האחרון היותר נמוך וקרוב לארץ ועל דיה בא שפע הרוחניות לארץ כמש"כ גרש ירחים. וכל אור שלה היא מקבלת מהשמש. וכן עולם התפארת שהוא יותר גבוה המשפיע להמלכות נמשל לשמש. שהוא בחינת זכר משפיע. וחודש ניסן שבו נגאלו ישראל הוא זמן התגלות אור ספירת מלכות. וכיון שהאור שלה נשפע אליה על ידי התקשרותה בהתפארת

זוהר פרשת בהעלותך (קנב ע"ב - רועה הנאמן)

מצוה לעשות פסח שני לאותן שלא יכלו,

היות והשכינה עדיין מאירה בכתרה ל' יום מהיום שנגאלו ישראל בפסח

בחודש השני בארבעה עשר יום בין הערבים יעשו אותו וגו'. מצוה זו לעשות פסח שני לאותן שלא יכלו או שנטמאו בטומאת מת, אם סוד הפסח הוא סוד האמונה שישראל נכנסין בה שולט בניסן, ואז הוא הזמן לשמחה, איך יכולין אלה שלא יכלו או שנטמאו לעשות פסח בחודש השני, שהרי עבר זמנו, אלא כיון שהשכינה נתעטרה בעטרה שלה בניסן, לא הוסר הכתר והעטרה ממנה שלשים יום, וכל אותן ל' יום מן היום שנגאלו ישראל בפסח, יושבת השכינה בעטרה שלה, וכל חילותיה בשמחה, מי שרוצה לראות להשכינה יכול לראות, וכרוז מכריז כל מי שלא הי' יכול לראות להשכינה, יבוא ויראה טרם נעילת השערים, אימתי הכרוז מכריז, בארבעה עשר לחודש השני, שהרי משם עד שבעה ימים עוד השערים פתוחים, משם והלאה ינעלו השערים, ועל זה נתקן פסח שני, ע"כ ר"מ.

זוהר פרשת בהעלותך (קנד ע"א)

בכל זמן הקמת המשכן, הוא יום שמחה לכל ואורות עליונים מאירים לכולם

וביום הקים את המשכן כסה הענן את המשכן וגו'. כן יהיה תמיד הענן יכסנו וגו', אמר רבי אבא בכל זמן הקמת משכן ע"י פעולת אנשים^[ב] אז יום ההוא יום שמחה לכל, ושמון משחת קודש נתמשך באותן מאורות העליונים ומאירים כלם, מי שגורם זאת גורם לעצמו שינצל בעולם הזה, ויהיה לו חיים בעולם הבא, זה שכתוב (משלי י"א) וצדקה תציל ממות, וכתוב (שם ד') וארח צדיקים כאור נגה הולך ואור עד נכון היום.

זוהר פרשת פקודי (רמא).

ההבדל בין משכן לבית

המשכן הוא במעט צורות, ופעולות ונע ממקום למקום, בית הוא כבית המקדש מדור של מנוחת עולמים בכל אותן המרכבות, הצורות והפעולות והכל בסוד של מעלה

רבי יוסי שאל לרבי שמעון ואמר לו, שלשה פעמים משכן נזכר במקרא, שכתוב וביום הקים את המשכן כסה הענן את המשכן לאהל העדות ובערב יהיה על המשכן כמראה

זיו הזוהר

כ. כונתו על כל זמן שישראל מעמידים משכן או ידי שנותנים צדקה עבור זה. הם גורמים בזה מקדש מעט. היינו בית הכנסת או בית המדרש על השפעת השפע המכונה בשם משחת קודש

אש עד בקר, הרי שלשה פעמים משכן כאן, למה משכן ולא בית, שהרי בית נצרך להיות ולא משכן, אמר ליה בוא וראה כל זמן שהלכו ישראל במדבר היה להם משכן, עד שבאו לשילה, ועמד שם, וזה המשכן הוא הסוד להמשך זה בזה, להכניס זה בזה, ושיתקשר זה בזה בשביל להאיר אבל לא למנוחה^[ל], שהרי לא נקרא מנוחה אלא כשנבנה בית המקדש בימי שלמה המלך, שאז היה מנוחה למעלה ולמטה, בשביל ששם תוקף המנוחה, ולא לנסוע ממקום למקום, ומשום זה יש משכן ויש בית.. מה בין זה לזה, אלא משכן הוא כמלך שבא אצל אוהבו, ואינו מביא כל המחנות שלו עמו, כדי שלא להטריח עליו, והוא בא אצלו במעט חיילות, בית, היינו שכל החיילות וכל המחנות שלו כלם מביא עמו לדור בבית הזה, וזה החילוק בין משכן ובין בית, בית המקדש הוא מדור של מנוחת עולמים, בכל אותן המרכבות, בכל אותן הצורות, בכל אותן הפעולות כדמיון שלמעלה, לחבר הפעולות שלמטה כדמיון שלמעלה, ומשכן הוא במעט צורות, במעט פעולות, לנסוע ממקום למקום, והכל הוא בסוד שלמעלה.

זוהר פרשת קרח (קעט ע"ב - רועה הנאמן)

השכינה שומרת לאותם השומרים שבתות וימים טובים ולכן לא זזה שכינה מישראל לאותן שומרים

על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו את משמרת ה' שמרו. אמר רועה הנאמן, שמרו, זו השכינה השומרת לאותן השומרים שבתות וימים טובים, שבשביל זה לא זזה שכינה מישראל בכל שבתות וימים טובים, ואפילו בשבתות של חול^[מ] שהיא סגורה ומסוגרת בהם, ובכל התפלות היא עולה לה', עד שמגיע להמרכבה של האבות העליונים, שהם גדולה גבורה תפארת, שיש להם י"ב פנים כנגד י"ב השבטים, וכפי שהיא מלמדת זכות על אותן בעלי התפלות ובעלי הזכיות בכל מצוה ומצוה של התורה, כן יחנו על הזכיות שלהם וכן יסעו אליהם, וכן יורדת שמירה אליהם, אלה העושים זכיות שלא ע"מ לקבל פרס יורד עליהם הקב"ה במרכבה שלו ובארבע החיות שלו, ואלה העושים זכיות ע"מ לקבל פרס יורד עליהם בהמרכבה של העבד מטטרו"ן ובד' שומרים שלו, ולרשעים יורד עליהם במעשיהם באותן השדים ומזיקים ומלאכי חבלה עון משחית אף וחימה בהמרכבה שלהם להפרע מהם, ע"כ ר"מ.

זיו הזוהר

וגורמים טוב לעצמם בזה ובבא. ובוה יפרוש הכתוב כן יהיה תמיד בכל דור ודור. ל. יא. פירוש שהמשכן שלמעלה יתקשר בהמשכן שלמטה. וכן יתקשרו ויזדווגו הספירות זה בזה להשפיע שפע

להמשכן שלמעלה. ומשם להמשכן שלמטה. אבל מקום קבוע לזה על הארץ עוד לא היה. מ. פירוש בהשעות של תוספות שבת קודם השבת ואחר השבת.

זוהר פרשת בהעלותך (קנה ע"א)

**החצוצרות נועדו לשבר הדינים ולהכניעם
ותקעו בהן בימי שמחה מועדים וראשי חודשים**

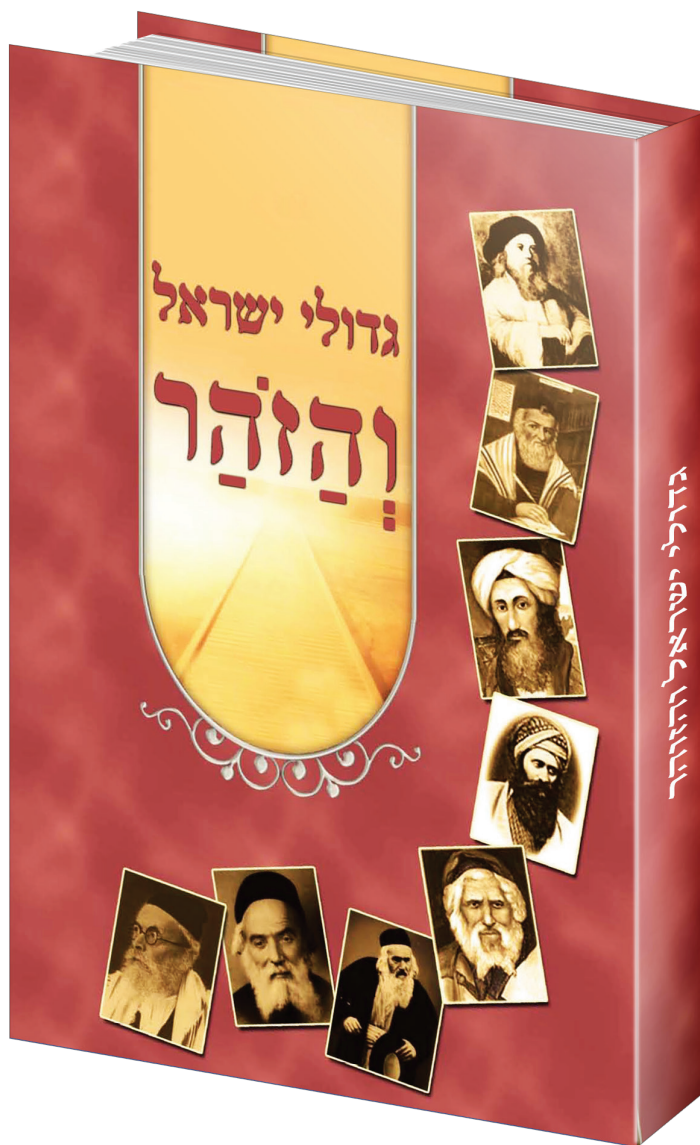
שתי חצוצרות הם מזומנים לשבר הדינים ולהכניע אותם, ולכן הם מכסף

עשה לך שתי חצוצרות כסף וגו'. אמר רבי שמעון בוא וראה שתי חצוצרות הם מזומנים לשבר הדינים ולהכניע אותם, ולכן הם מכסף^[ג] ולפיכך כתוב וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי חדשיכם ותקעתם בחצוצרות וגו' והיו לכם לזכרון וגו'.

זוהר תורה * דף היומי * זיו הזוהר

ג. כי כסף רמז על חסד הממתיק את הדין.

זוהר פרשת ויקהל (קצו):

ביום הדין ראש השנה הכלי נשק לישראל נגד המשטין הוא השופר

בוא וראה כתוב וכי תבאו מלחמה בארצכם על הצר הצורך אתכם וגו', ודרשנו על הצר, זה מלאך המות, הצורך אתכם תמיד והורג לאנשים, מה תקנה לו, והרעותם, אם בראש השנה שהוא יום הדין למעלה, וזה מלאך המות יורד למטה בשביל להשגיח במעשה האנשים, ולעלות למעלה להשטין להם ולהיות מקטרג עליהם, ישראל שיודעים זאת מקדימין בשופר, להריע עליו שלא יוכל להשטין להם, ולהגן עליהם^[5] וכל שכן בשעה שעושה דין והורג לאנשים, והוא נמצא למטה, וכל שכן בשעה שהולכים עם המת לבית הקברות וחוזרים מבית הקברות.

זוהר פרשת בהעלותך (קנה ע"א)

כמה חביבת הקב"ה אצל ישראל, שאף על פי שסרים מדרך הישר אינו עוזבם, ותמיד מחזיר פניו לעומתם, בדומה לעופר האיילים, שכאשר הוא הולך מחזיר את פניו למקום שיצא משם

ויהי בנסוע הארון ויאמר משה וגו', אמר רבי אלעזר כאן צריך להבין, נו"ן שהיא נזורה לאחור כאן בשני מקומות למה נרשמה^[6] נו"ן כפופה ענינה ידוע, נו"ן כפופה בחינת

זיו הזוהר

והמגיהים מחצה על מחצה עצלים. ומפורשי זוהר פחדו לשלוח יד להגיה כראוי. וכמבקרת תלמוד בבלי וירושלמי שעמד הב"ח ואח"כ הגר"א ויסקלו השיבושים כן מקרת זוהר. אבל מפורשי זוהר עוד לא יצאו ידי חובתם בענין זה. ואילו רק במקומות המדברים בסודות של עולמות העליונים וספירות הנסתרות פחדו פחד להגיה הטיבו לעשות. אבל אין זה דרך יפה בחלק פשט רמו ודרוש של זוהר. וכן כאן במאמר הזה נפלו הרבה שיבושים וחילופי גרסאות. ויבקשו להכניס פילא בקופא דמחטא. ולא כן עמדי. וכל מבין המודה על האמת יבין כי דברי צודקים. ועתה אבאר ואודיע שהמסורה ורוב הפסוקים הסכימו כי שתי הנוני"ן צריכות להכתב בספר התורה הפוכות לגמרי כזה.

ס. השופר מגין על ישראל שמזכיר להם זכות העקדה. וגם יש לו סגולה לערבב את השטן. ע. מאמר הזוהר בכאן הוא קשה הבנה. חבל נביאים מתנבאים בזה. וחבל גדולי הפסוקים מותבין ומפרקין. ומי יכניס ראשו בין שור בור ולויתן. ולא יפחד פן יקראנו אסון. אמנם כיון שכל אחד מישראל מתפלל ותן חלקנו בתורתך. מסתמא יש לכל אחד חלק בתורה. ובכן אענה חלקי אף אני. בעזר צורי וקוני. ראשית ידע הקורא כי כמעט טבת כל הדחוקים של מפורשי זוהר הוא שלא חקרו ודרשו השיבושים שנפלו בהעתקת כתבים עתיקים שעלו בהם קמשונים והרבה אותיות נטשטשו ונחסרו או שנתחלפה צורתן. ואחרי כן בהדפוס מסדרי האותיות עפ"י רוב אינם בעלי תורה.

נקבה, נו"ן פשוטה כולל בחי' זכר ונקבה, וזה נתבאר, אבל במקום זה של ויהי בנסוע הארון וגם אח"כ למה היא מהופכת בצירור זה נ, ובוא וראה נו"ן באשרי יושבי ביתך לא נאמר, לפי שהיא בגלות^[פ] וזה ביארו החברים שכתוב (עמוס ה) **נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל** וגוי, אלא מה כתוב למעלה, **וארון ברית ה' נוסע לפנייהם דרך שלשת ימים לתור להם מנוחה**, כיון שהיה נוסע הארון נו"ן נסעה עמו, והרי השכינה על גבי הארון שרתה, ובוא וראה חביבת הקב"ה **אצל ישראל**, שהרי אע"פ שהם סרים מדרך הישר אין הקב"ה רוצה לעזוב אותם, ותמיד מחזיר פניו לעומתם, שאם לא כן לא היתה להם תקומה בעולם, ובוא וראה הארון היה נוסע לפנייהם מהלך שלשה ימים, והנו"ן לא היתה נפרשת ממנו ונסעה עמו, ומתוך אהבת ישראל החזירה פניה ונסבה לעומת ישראל מן עבר הארון, כמו עופר האילים שכאשר הוא הולך מחזיר את פניו למקום שיצא משם, ועל כן בנסוע הארון נסבה הנו"ן פניה לעומת ישראל, וכתפי גוף הנו"ן לעבר הארון, ועל כן בנסוע הארון אמר משה קומה ה', אל תעזב אותנו, הסב פניך אלינו, אז החזירה הנו"ן פניה אל ישראל בצירור זה נ, כמי שמחזיר פניו לאוהבו, וכאשר התחיל הארון לנוח, אז החזירה הנו"ן פניה מלעומת ישראל ונתהפכה לעבר הארון, וכלה נתהפכה^[ג] אמר רבי שמעון, אלעזר ודאי כך הוא, אבל בנוח הארון לא החזירה פניה מישראל, שאם כן הוצרכה הנו"ן להיות מצוירת עתה להיפוך מן הצורה האחרת שלמעלה, נו"ן א' נזורה לאחור, ונו"ן ב' בדרך ישר לעבר הארון^[ק] אלא ודאי לא החזירה פניה מישראל, ומה עשתה בשעה שהתחיל הארון לנוח, כשאמר משה שובה ה', אז נח הארון, והשכינה חזרה ועמדה בצד אחר של הארון, ופניה היו לעומת ישראל ולעומת הארון, ואז הנו"ן כלה מכוונת להארון ולישראל, אלא שישראל גרמו אח"כ [שנתהפכה מהם], שכתוב ויהי העם כמתאווננים, אמר רבי אלעזר אני שאמרתי כך הוא מן הספר של רב ייבא סבא, שאמר בין בצד זה ובין בצד זה היתה החזרה, אמר ליה יפה אמר, אבל אופן ההחזרה שאמרתי תמצא כך מבואר בספרו של רב המנונא סבא, וכך הוא בודאי.

זיו הזוהר

לפי האל"ף ב"ת. לבעבור שהנו"ן רמז על נפילה וגלות השכינה. וא"כ מסתמא גם כאן תרמז הנו"ן הפוכה על איזה ענין בהמלכות והשכינה הקדושה. אבל לא נתבאר עוד מה הוא הרמז. ועתה מתחיל ר"א לבאר הענין באמרו אלא מאי כתיב לעילא. **צ.** סברת ר"א היתה ששתי מיני הפוכות של אות נו"ן הן בצירור כזה*. **ק.** קושיית רבי שמעון היא דא"כ צריכה להיות נו"ן השניה לא הפוכה אלא ישרה ככל הנוני". ולכך מבאר ר"ש שהפיכה השניה של הנו"ן הוא שהפכה מקומה ממה שעמדה בשעת בנסוע בין ישראל לארון. חזרה אח"כ בשעת בנוחה לעמוד בעבר השני של הארון לעומת הארון וישראל בצירור כזה.

ור' אלעזר בא לבאר על מה מרמז הפוכת שתי הנוני"ן הנרשמות כאן. ובמקום שנדפס בזוהר 'אי תימא' הוא שיבוש. וצ"ל אתרשימא. **פ.** ר' אלעזר מבאר בשאלתו ענין האות נו"ן על מה תרמז. כמו שאמרו החכמים. שאלת חכם חצי תשובה. ואומר ר"א שענין נו"ן כפופה ידוע ונתבאר בהחבריא שתרמז על מדת המלכות והשכינה הקדושה. ונו"ן פשוטה תרמז על התכללות והזדוגות המלכות עם עלמא דדכורא. אבל ענין נו"ן הפוכה לא נתבאר עוד על איזה ענין תרמז במדת המלכות והשכינה הקדושה. אח"כ מביא עוד ר"א ראייה שאות נו"ן תרמז תמיד על המלכות והשכינה הקדושה. כי לא נאמרה נו"ן באשרי יושבי ביתך בסדר הפסוקים

חינם הוא ללא ברכה

כדי להפיק טוב בעולם נדרש אדם לקבל עליו עול מלכות שמיים בתחילה
עבדים פטורין מעול מלכות ולכן פטורין מהמצוות ולפיכך היו אוכלים ישראל במצרים חנם

זוהר פרשת בהר (קח ע"א)

זכרנו את הדגה אשר נאכל במצרים חנם. אמר רבי אלעזר מהו חנם, בלא ברכה, שאינו
נותן לאדונו כלום, שלא היה עלינו במצרים עול שלמעלה, בוא וראה **עבדים פטורין**
מעול מלכות שלמעלה, ועל כן פטורים מן המצוות, מה עול מלכות שמים, אלא כשור הזה
שנותנים עליו עול בתחלה, כדי להוציא ממנו טוב לעולם, ואם אינו מקבל עליו עול ההוא
אינו עושה כלום, כן גם נצרך לו לאדם לקבל עליו עול מ"ש בתחלה, ואח"כ יעבוד בו בכל
מה שמחויב, ואם לא קבל עליו זה העול בתחלה אינו יכול לעבוד.. וזה העול אינו שורה
במי שהוא כפוף לאחר, ועל כן עבדים פטורים מעול מלכות שמים, ואם מזה העול פטורים,
מכל שאר פטורים, שהרי שאר אין שורה על האדם עד שנמצא עליו זה העול, ולפיכך היו
אוכלים ישראל במצרים חנם.

זוהר פרשת בהעלותך (קנה ע"ב)

מה זרעו של גד נטלו חלקם בארץ אחרת, כך המן היה שורה על ישראל מחוץ לארץ הקדושה

והמן כזרע גד הוא וגו'. אמר רבי יוסי להקים זרע וחילות בארץ, כמ"ש גד גדוד יגודנו, מה
זרעו של גד נטלו חלקם בארץ אחרת, כך המן הי' שורה על ישראל מחוץ לארץ
הקדושה, ד"א כזרע גד הוא, כזרע הירק גד שהוא לבן, ונקרש כשירד לאויר ונבלע בגוף,
ועינו כעין הבדלח, כבדלח ההוא שהוא לבן.

זוהר פרשת בלק (רח)

המן שירד לישראל במדבר היה מטל עליון, וכשהיה יורד היה מאיר בכל העולמות
אמר רבי שמעון בוא וראה המן שירד לישראל במדבר, מן ההוא היה מטל העליון שירד
מן עולמו של הקדמון הנסתר מכל נסתרות, וכשהיה יורד היה אורו מאיר בכל
העולמות, וממנו ניזון השדה תפוחים^[1] ומלאכים העליונים, וכשירד למטה ושלט בו אויר
העולם, נקפה ונשתנה זיו שלו, ולא הי' זיו שלו אלא כמו שכתוב, והמן כזרע גד הוא ועינו
כעין הבדלח, ולא יותר, וכל שכן מלאכים, כיון שירדו ושלט בהם האויר, נשתנו ממדריגה
ראשונה ההיא שהיתה להם.

זיו הזוהר

ר. היינו עולם המלכות מקום משכן הנשמות, כמו שהמלכות שפע האבות חסד גבורה תפארת. שהתפוח יש לו ג' גונים לבן אדום ירוק. כן נשפע

זוהר פרשת בשלח (סב ע"ב)

טרם שנתן הקב"ה תורה לישראל, היה מבחין בין אותם בני אמונה ובין הרשעים ע"י אופן לקיטת המן

שטו העם ולקטו וגו'. אמר רבי שמעון בוא וראה טרם שנתן הקב"ה התורה לישראל, היה מבחין בין אותן בני האמונה, ובין אותן הרשעים שאינם בני אמונה, ואינם מחזיקים בתורה, ובמה הבחין אותם, במן, כמו שנאמר למען אנסנו.. כל אותן בני האמונה יצאו ולקטו וברכו שם הקדוש עליו, ומן ההוא היה מעלה ריח מכל מיני בשמים שבגן עדן, שהרי בו נמשך וירד למטה^[ש] כאשר הי' שמים המן לפניו, בכל טעם שבקש הי' טועם, והי' מברך למלך הקדוש העליון, ואז הי' המן מתברך במעיו, והי' מסתכל וידע במה שלמעלה^[ת] והבין בחכמה העליונה, ועל כן נקראו דור דעה, ואלה היו בני האמונה, ולהם נתנה התורה להבין בה ולדעת דרכיה, ואותן שלא נמצאו בני אמונה, מה כתוב בהם, שטו העם ולקטו, מהו שטו, שטות היו לוקחים לעצמם, משום שלא היו בני אמונה, מה כתבו בהם, וטחנו ברחים או דכו במדוכה וגו', מי הטריח להם כל כך, אלא שהם לא היו בני אמונה, כדמיון זה אלה האנשים שאינם מאמינים בהקב"ה אין מבקשים להסתכל בדרכיו, והם צריכים להטריח עצמם כל היום בשביל מזונות יומם ולילה, שיראים פן לא יעלה בידם פת לחם, מי גרם להם כך, משום שאינם בני אמונה, אף כאן שטו העם ולקטו, שטו בשטות של עצמם ומבקשים להטריח עליו, זה שכתוב וטחנו ברחים, ואחר כל טרחא זו לא עלתה בידם אלא כמו שכתוב, והיה טעמו כטעם לשד השמן, ולא יותר, מי גרם להם כך משום שלא היו בני אמונה, אמר רבי יוסי מהו לשד השמן, יש אומרים כדבר הנישל בשמן כתרגומו, ויש אומרים מה השד מתהפך לכמה גונים, כך המן נתהפך לכמה גונים, רבי יהודה אמר לשד השמן, מיץ השמן.

זיו הזוהר

למעלה בעולמות העליונים. ולפיכך מדה כנגד מדה לא הועילה להם המחשבה להפוך את המן לדבר הזה שחשבו והתאוו לטעום. אבל בעילי האמונה בפעולת כח המחשבה בתורה ותפלה וכונת המצות הם היה להם הכח גם בהמן להפוך בכח המחשבה את המן לזה הטעם שהיו רוצים לטעום.

ש. פירוש דרך הגן עדן. ת. על ידי אכילת המן נתחזקו המוחין שלהם בחכמה בינה ודעת. ונראה לי לפרש כונת הזוהר שטו העם ולקטו ענין שטות שהוא היפוך החכמה וכח המחשבה. והיינו העם הפשוט שלא היו בעלי אמונה להאמין שהכונה והמחשבה של האדם גורם תקון ופעולה גדולה

זוהר פרשת בהעלותך (קנו ע"א)

משה היה עניו מכל אדם, והיה מוכן למסור נפשו למיתה למען ישראל ואם ככה את עושה לי הרגני נא הרג וגו'. אמר רבי יוסי וכי משה שהי' ענו מכל בני העולם, מפני ששאלו ממנו ישראל לאכל מסר עצמו למיתה, למה, אמר רבי אבא דבר זה למדתי וסוד עליון הוא, משה לא עשה רע לפניו, ולא שאל למיתה בשביל ששאלו ישראל לאכל, בוא וראה משה נתקשר ונתעלה במה שלא נתקשר נביא אחר, ובשעה שאמר לו הקב"ה למשה הנני ממטיר לכם לחם מן השמים, שמח משה ואמר ודאי עתה שלימות ההיא בי נמצאת, שהרי בשבילי נמצא מן לישראל^[א] כיון שראה משה שחזרו לרדת למדרגה אחרת, ושאלו בשר ואמרו ונפשנו קצה בלחם הקלוקל, אמר אם כן הוא הרי מדרגה שלי פגומה, שהרי בשבילי אוכלים ישראל מן במדבר^[ב] הרי אני פגום ואהרן פגום ונחשון בן עמינדב פגום, אמר ואם ככה את עושה לי, לרדת להמקום של בחינת נקבה ולפגום מקומי ומדרגתי^[ג] אם כן הרגני נא הרג אם נא מצאתי חן בעיניך ואל אראה ברעתי, רעתי היא ודאי להתקשר במדרגה תחתונה, אז ויאמר ה' אל משה אספה לי שבעים איש מזקני ישראל, הרי הם לתת לישראל מאכל האחר, ולא תהיה פגום במדרגה שלך, ועל כן ואצלתי מן הרוח אשר עליך ושמתי עליהם, מה הטעם, משום שהם נקשרים בהלבנה^[ד] וצריך השמש להאיר לה, ועל כן כתוב ושמתי עליהם, בשביל להאיר עליהם מן השמש כאור הלבנה, ומאכל זה אל יבוא על ידי שמה, כדי שלא יופגם, אשרי חלקו של משה שהקב"ה רוצה בכבודו.

זוהר פרשת בהעלותך (קנה).

רבי יצחק אמר מה שאמר משה אם ככה את עושה לי, למקום שהמיתה שורה בו אמר, ומקום ההוא בחינת נקבה הוא, לפיכך אמר הרגני נא הרג, והיינו עץ המיתה, והרי ביארו שבעץ החיים אין שורה בו מיתה, ועל כן החזיר עצמו אצל עץ המיתה ואמר את, ואל אמר אתה, וכך נצרך לו, ומיד ויאמר ה' אל משה וגו'.

זוהר פרשת בהעלותך (קנה ע"ב)

משה ידע שהוא ימות ולא יכנס לארץ

ויאמר ה' אל משה אספה לי שבעים איש וגו'. אמר ליה הקב"ה אתה מבקש מיתה בכל זמן, הרי לך, ואצלתי מן הרוח וגו', בוא וראה שכאן ידע משה שהוא ימות ולא יכנס לארץ, שהרי אלדד ומידד דבר זה היו אומרים, ועל כן לא נצרך לו לאדם בשעה שהרוגו שולט בה לקלל את עצמו, שהרי הרבה יש העומדים אצלו לקבל דברו לקיים בו, בזמן אחר שביקש משה מיתה לא קבלו ממנו, לפי שהכל לטובת ישראל היה, אבל עתה לא היה אלא

זוהר פרשת בהעלותך (קנה ע"ב)

לחם מן השמים. ג. כי אכילת בשר שהוא לחם מן הארץ שרשו במלכות עלמא דנוקבא. ובעבור זה מוכרח גם מנהיג הדור שעל ידו נשפע שפע זו לישראל להיות גם הוא יורד במדרגתו לעלמא דנוקבא. ד. פירוש בעולם המלכות בחינת נוקבא שמקבלת השפע מן התפארת כמו הלבנה שמקבלת

א. כי השמים מורה על ספירת התפארת מדרגת משה ומקום התקשרותו בעולם שהוא בחינת זכר משפיע להמלכות כמו שהשמים משפיעים לארץ. ב. כי אם ישראל מואסים ואינם סובלים המן מסתמא האשמה והחסרון בהמנהיג שלהם. כיון שהמן ירד בזכותו ובכח מדרגתו שבשביל זה נקרא

מתוך רוגז ודוחק, ולכך קבלו ממנו, ועל כן נשארו אח"כ אלדד ומידד ואמרו נביאות הזאת, שמשה מת ויהושע יכניס את ישראל לארץ, ובשביל זה בא יהושע אצל משה וקינא בשביל משה, ומשה לא השגיח בכבוד עצמו, ולפיכך אמר אדני משה כלאם, מה כלאם, מנע מהם אלה הדברים, כמו שכתוב (שמות ל"ו) ויכלא העם מהביא, ויכלא הגשם מן השמים, מגיעה ממש, ומשה לא רצה, צא וראה ענותנותו של משה, מה כתוב המקנא אתה לי וגו', אשרי חלקו של משה שהוא נתעלה על כל הנביאים, אמר רבי יהודה כל שאר נביאים אצל משה כלבנה לפני השמש.

זוהר פרשת יתרו (פו ע"ב)

כנר הזה שמדליקין ממנו הרבה נרות

ויאצל מן הרוח אשר עליו ויתן על שבעים איש הזקנים. אמר רבי חזקיה כנר הזה שמדליקין ממנו הרבה נרות, והוא בקיומו נמצא.

זוהר מקץ קצט ע"ב

**ענין חלומות - לצדיקי אמת החלום כולו אמת
ולשאר בני העולם החלום מעורב בשקר ואמת**

ויאמר שמעו נא דברי אם יהיה נביאכם ה' במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו, פתח רבי יוסי ואמר (קהלת ה') כי בא החלום ברוב ענין וקול כסיל ברו בדברים, כי בא החלום ברוב ענין הרי ביארנו שיש כמה יסודות בענין החלום, ומהם מדרגות על מדרגות, עד שהחלומות יש מהם שכולו אמת, ומהם שיש בהם אמת ושקר, אבל לאותן צדיקי אמת לא נתגלה להם דברי שקר כלום אלא כולם אמת, בוא וראה דניאל מה כתוב בו (דניאל ב') אדין לדניאל בחזו די ליליא רזא גלי, וכתוב דניאל חלם חזא וחזוי ראשה על משכבה באדין חלמא כתב, ואם יש בו דברי שקר למה נכתב בין כתובים, אלא אותן צדיקי אמת בשעה שנשמותיהם עולות אין מתחבר בהם אלא ענינים קדושים, שמודיעים להם דברי אמת, ענינים קיימים שאין נכזבים לעולם, ואם תשאל הרי למדנו שדוד המלך לא ראה חלום טוב, הרי נשמע מזה שדוד היה רואה ענינים שאינם מאת, אלא ודאי לפי שכל ימיו נתיגע לשפוך דם ונלחם מלחמות, כל חלומותיו לא יהו אלא חלומות רעים, חורבן ושממה ודם ושפיכת דמים, ולא חלום של שלום, ואם תשאל הרי אמרו כי לאדם טוב מראים לו חלום רע, כך הוא בודאי, שכל אותן הרעות העתידות לבוא על אותן העוברים על דברי התורה, והם העונשין העתידיים להענש בעולם ההוא, כל זה רואים אותן הצדיקים, כדי שתמיד תהיה יראת רבונם עליהם, והרי העירו בהכתוב (קהלת ג') והאלהים עשה שייראו מלפניו, זהו חלום רע, ועל כן לצדיק ההוא מראים לו חלום רע כמו שאמרו.

אסור לספר חלום אלא למי שאוהבו, שיפרש אותו לטוב כי פתרון החלום הולך אחר הדיבור

בוא וראה הרי למדנו שזה האיש שראה חלום צריך לספר אותו לפני אנשים שהם אוהבים לו, כדי שיעלה רצון שלהם אליו לטוב, ויפתחו פיהם לפתור אותו לטוב, ויהיה נמצא הרצון והדבור הכל לטוב, הרצון שהיא המחשבה היא ראשית הכל, והדבור הוא גמר הכל,

ועל כן יהיה נמצא בזה שלמות שהוא בסוד העליון, ולפיכך יתקיים הכל, ונצרך לזה איש שהוא אוהבו שיתקיים פתרון טוב שלו, והכל הוא כראוי, ולפיכך הקב"ה מודיע לו לאדם כל אחד ואחד באותה המדרגה שלו כמו שהוא, ובאותו הגוון של כל אחד ואחד כמו שהוא, אמר יהודי ההוא ודאי שהחלום אינו אלא לאיש צדיק שהוא רואה החלום כראוי, ובוא וראה שכאשר האדם ישן על מטתו נשמתו עולה ומשוטטת בעולם למעלה, ונכנסת במקום שנכנסת, וכמה כתות רוחות רעים קיימים והולכים בעולם ופוגעים בה בנשמה ההיא, אם היא נשמת צדיק עולה למעלה ורואה מה שצריכה לראות, ואם לא, נאחזת באותו צד הרע ומודיעים לה דברי שקר, או דברים שעתידים לבוא בזמן קרוב, וכאשר נתעורר האדם זאת הנשמה שבקברו מודעת לו מה שראתה, ועל כן לאיש שאינו צדיק מראים לו חלום טוב שאין הוא כלו אמת, כדי לנטותו מן דרך האמת, וכיון שהוא נוטה דרכו מן דרך האמת מטמאים אותו, שכל מי שבא להטהר מטהרים אותו, ומי שבא להטמא מטמאים אותו.

זוהר פרשת חיי שרה (קל ע"א)

בזמן השינה אין כל נשמה ונשמה זוכה לעלות לשוטט ולראות בכבוד אדונו אלא כפי מעשיו כך נשמתו עולה

עוד אמר רבי יוסי בוא וראה הרי אמרו שכאשר האדם ישן על מטתו, והנשמות צריכות לשוטט בעולם ויוצאות מתוך הגופות, אין כל נשמה ונשמה זוכה לעלות לשוטט ולראות בכבוד נעימת פני קדמון הימים, אלא כמו שהוא נמשך תמיד וכפי מעשיו כך נשמתו עולה, אם הוא נטמא, כאשר הוא ישן ונשמתו יוצאת, כל אותן רוחות הטמאים אוחזים אותה, ונדבקת בהם באותן מדרגות תחתונות המשוטטות בעולם, והם מודיעים לה דברים שהם קרובים לבוא בעולם, ולפעמים מודיעים לה דברי כזבים ומצחקים בה, וזה נתבאר, וכל מי שזוכה יותר, בעוד שהוא קיים ונשמתו קיימת בעולם הזה, כאשר הוא ישן נשמתו עולה, הולכת ומשוטטת ובוקעת בין אותן רוחות הטמאים, וכלם מכריזים ואומרים פנו מקום פנו, אין זה משלנו, והיא עולה בין אותן הקדושים ומודיעים לה דבר אמת, וכאשר יורדת, כל אותן כתות רוחות הרעים רוצים להתקרב אצלה לדעת דבר ההוא, והם מודיעים לה ענינים אחרים, ודבר ההוא שקבלה מן אותן הקדושים הוא בין אותן ענינים האחרים כמו בר בתבן.

זוהר פרשת ויחי (רלח).

החלום הוא אחד שישים מהנבואה

כשהיתה נבואה היו משתמשים בבת קול, מאחר שפסקה הנבואה ופסק בת הקול, אנשים משתמשים אלא בחלום שהיא מדרגה השישית מלמטה

בוא וראה בימים הקדמונים היתה נבואה שורה על האנשים, והיו יודעים ומסתכלים להבין בכבוד העליון, כיון שפסקה הנבואה מהם היו משתמשים בבת קול, עכשיו שפסקה הנבואה ופסק הבת קול, אין משתמשים האנשים אלא בחלום, והחלום מדרגה תחתונה היא מבחוץ, שהרי למדנו שהחלום הוא אחד מששים לנבואה, מה הטעם, לפי שהוא בא מן מדרגה הששית למטה, וזה נתבאר, ובוא וראה החלום לכל נראה, לפי שהחלום מצד השמאל בא ויורד בכמה מדרגות, ונראה החלום אפילו לרשעים ואפילו לעכו"ם, לפי שלפעמים מקבלים החלום ששומעים אותן מינים הרעים ומודיעים אותו לאנשים, יש מהם שמצחקים בהאנשים ומודיעים להם דברי כזב, ולפעמים דבר אמת ששמעו, ולפעמים שהם שלוחים לרשעים ומודיעים להם ענינים עליונים.

זוהר פרשת וישב (קפג).

כל חלום מעורב בחלקו מדברי כזב ומדברי אמת ולכן כל החלומות שבעולם הולכים אחר פתרון הפה

רבי חייא אמר במראה אליו אתודע בחלום אדבר בו, בוא וראה כמה מדרגות למדרגות עשה הקב"ה, ולכן קיימות זו על זו מדרגה על מדרגה, זו למעלה מזו, ולכן יונקות אלו מן אלו כפי הראוי להן, אלו מימין ואלו משמאל, ולכן נתמנות אלו על אלו הכל בראוי להן, בוא וראה כל נביאי העולם כלם יונקים מצד אחד, מתוך שתי מדרגות הידועות, ואותן המדרגות נראות בתוך אספקלריא שאינה מאירה, שכתוב במראה אליו אתודע, איזו היא המראה, כמו שאמרו שזהו המראה שכל גונים נראים בה, וזו היא אספקלריא שאינה מאירה, בחלום אדבר בו, זה הוא אחד שישים בנבואה כמו שביארו, והיא מדרגה הששית מן אותה המדרגה של הנבואה, והיא מדרגת גבריאל הממונה על החלום כמו שנתבאר, בוא וראה כל חלום שהוא כראוי ממדרגה זו הוא בא, ועל כן אין לך חלום שלא יהיה מעורב בו דברי כזב כמו שנתבאר, לפיכך יש מהם אמיתים ויש מהם שקרים, ואין לך חלום שלא יהיה בו מצד זה ומצד זה, ולפי שיש בחלום תערובת מהכל כמו שאמרנו, לכן כל החלומות שבעולם הולכים אחר פתרון הפה, כנתבאר בהכתוב ויהי כאשר פתר לנו כן היה, מה הטעם, לפי

שיש בהחלום שקר ואמת, הדבור שולט על הכל, לפיכך נצרך להחלום פתרון טוב, רבי יהודה אמר לפי שכל חלום ממדרגה התחתונה הוא, והדבור שולט עליה, לפיכך כל חלום הולך אחר הפתרון.

זוהר פרשת יתרו (פב ע"ב)

כל הנביאים התגלה להם הקב"ה מרחוק, מאספקלריה (מראה) שאינה מאירה, לעומת משה שזכה להתגלות מקרוב, מאספקלריה המאירה
פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות. אמר רבי חייא למדנו משה ראה מתוך מראה המאיר, וכל הנביאים לא ראו אלא מתוך מראה שאינו מאיר, שכתוב (יחזקאל א) ואראה מראות אלהים, וכתבו אם יהי נביאכם ה' במראה אליו אתודע וגו', לא כן עבדי משה וגו', פה אל פה אדבר בו, אמר רבי יוסי בוא וראה שכל הנביאים אצל משה כנקבה אצל זכר, שכתוב פה אל פה אדבר בו ומראה, ולשאר נביאים במראה אליו אתודע, במראה ולא מראה^[ה].. וכל שכן שכתוב במשה ולא בחידות. אלא שראה כל דבר כמו שהוא, אשרי הדור שנביא הזה היה שורה בתוכו.

זוהר פרשת שלח (קעז).

רבי חזקיה אמר בוא וראה כל נביא ונביא שהקים הקב"ה לישראל, כלם נתגלה הקב"ה עליהם במדרגות עליונות קדושות, וראו זיו כבודו של המלך הקדוש ממקום עליון, אבל לא ממקום קרוב כמשה, שהי קרוב למלך יותר מכלם, ובזה אשרי חלקו יותר מכל בני העולם, שעליו כתוב פה אל פה אדבר בו ומראה ולא בחידות, ושאר נביאים היו רואים ממקום רחוק, כמו שכתוב (ירמי' ל"א) מרחוק ה' נראה לי.

זוהר פרשת בא (מב).

"ביד נביאים אדמה"

הקב"ה הוא בלי שום צורה ודמות, אבל במלכותו מטה הוא נתפס כפי המראה והדמיון

ואם יקשה איש הרי כתוב (דברים ד) כי לא ראיתם כל תמונה, תאמר לו אמת ודאי שבמקומו אין לו כל תמונה, אלא כשירד למלוך על הבריות ולהתפשט בשכינת עזו עליהם, מתראה להם לכל אחד כפי המראה והמחזה והדמיון שלהם, וזהו שכתוב וביד הנביאים אדמה, ובשביל זה אמר ואל מי תדמיון אל ומה דמות תערכו לו, (ישעי' מ) ואל מי תדמינוי

זיו הזוהר

אורה מהשמש. ופני משה הי' כפני חמה כידוע. ה. יש כאן גרסאות שונות להבין כונת הזוהר. אמנם הדבר פשוט ומובן על פי כללי דקדוק לא קשה מה דאמר במראה ולא מראה. דוק ותשכח שתיבת במראה נמצאה בהחומש מנוקדת אות הא' בקמ"ץ. ואצל משה שכתוב ומראה תמצא שאות הא' מנוקדת בסג"ל. וידוע בכללי הדקדוק שכל שם אשר יסיים בקמ"ץ קודם ה' הוא שם נקבה. והשם אשר יסיים בסג"ל קודם ה' כמו מקוה מעשה הוא שם זכר. ועתה יובן בזה ממילא דברי הזהר בלי

ואשׁוה, שאף על פי שאני נדמה לכם בתמונתכם, אל מי תדמיוני ואשׁוה, שהרי קודם שברא הקב"ה תמונה בעולם וצר צורה, היה הוא יחיד בלי שום צורה ודמות^[1].

זוהר פרשת פקודי (רמד ע"ב)

**משה היה מאריך בתפילתו בשביל ישראל
אבל על מחלת אחותו לא האריך בה ואמר "אל נא רפא נא לה"**

ויצעק משה אל ה' לאמר אל נא רפא נא לה. אמר רבי שמעון בוא וראה משה כשהיה מסדר תפלתו בשביל ישראל, היה מאריך בתפלה זו, לפי שהיא תפלה העומדת למעלה, וכאשר ה"י מסדר תפלתו על מחלת אחותו לא האריך בה, לפי שזו תפלה העומדת למטה^[1] שכתוב אל נא רפא נא לה, ולא האריך יותר, לפי שהוא אדון הבית, והי' מפקד ביתו כראוי, לפיכך לא האריך הרבה בתפלתו.

זוהר פרשת (קנו).

**בכל מקום רוצה הקב"ה בכבודן של צדיקים יותר מבכבודו לעתיד לבוא עתיד
הקב"ה לתבוע עלבון ישראל מן האומות**

רבי אבא אמר אל נא רפא נא לה הוא סוד שם קדוש של י"א אותיות^[ח] ולא רצה משה להתפלל יותר, לפי שעל חולה שלו לא רצה להטריח למלך הרבה, לפיכך רצה הקב"ה בכבודו שלשמה, ובכל מקום רוצה הקב"ה בכבודן של צדיקים יותר מבכבודו, ולעתיד לבוא עתיד הקב"ה לתבוע עלבון ישראל מן האומות עכו"מ, ולשמחם בשמחת ציון, שכתוב ובאו ורננו במרום ציון וגו', ואז ובא לציון גואל וגו', ברוך ה' לעולם אמן ואמן.

זיו הזוהר
שום דוחק. ו. כי בעצמיות האלהית של אתה הוא עד שלא נברא העולם לית מחשבה תפיסא ביה כלל. ז. כי להתפלל על כלל ישראל נצרך לעורר מעולם העליון שהוא בחינת זכר. ועל אחותו בפרטיות ה' די למשה לעורר עליה רחמים מעולם נמוך שהוא בחינת נוקבא. ח. כמבואר בספר רזיאל.

